

Δίκαιο του περιβάλλοντος

Τομέας Δημοσίου Δικαίου
Μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών 2023-2024

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Κλιματικός Νόμος και
κλιματική δίκη στο Γαλλικό
δίκαιο περιβάλλοντος

Ασημίνα Τσαλπατούρου

13/06/2024

Παρουσίαση

1

Κλιματικός νόμος

Νομιμοποίηση και νομιμότητα

2

Κλιματική δίκη

Έννομη προστασία και
κρατική ευθύνη

1

Κλιματικός νόμος

Νομιμοποίηση και νομιμότητα

1.1 Το γενικό πλαίσιο της κλιματικής αλλαγής στη Γαλλία Επιπτώσεις στα φυσικά και καιρικά φαινόμενα

Un dérèglement brutal et irréversible du climat

Impacts du changement climatique en France d'ici 2050

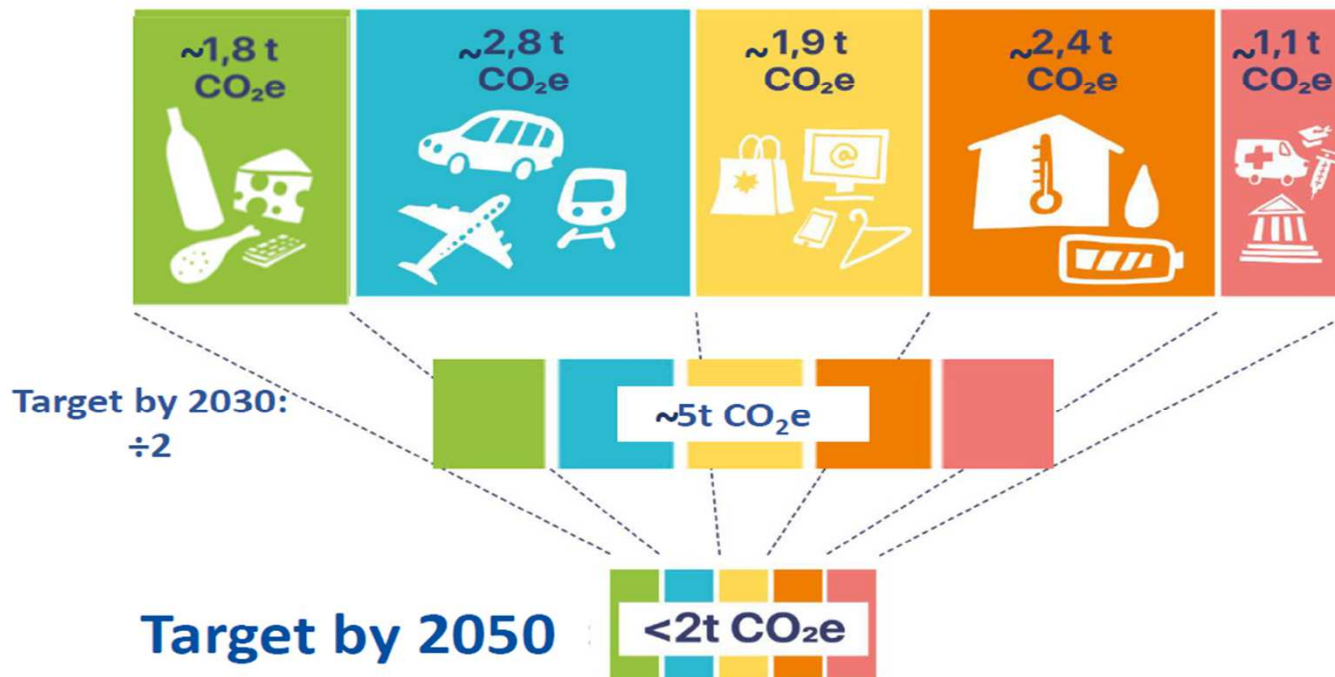

#TerritoiresShiftés

n°01

1.2 Το γενικό πλαίσιο της κλιματικής αλλαγής στη Γαλλία Ανθρακικό αποτύπωμα ανά άτομο

Average carbon footprint in France
10 tons of CO₂e/year/pers.

1.3 Κλιματικός νόμος: απόρροια της εξέλιξης της ευρωπαϊκής και διεθνούς πολιτικής και του δικαίου

Εξωγενείς υποχρεώσεις

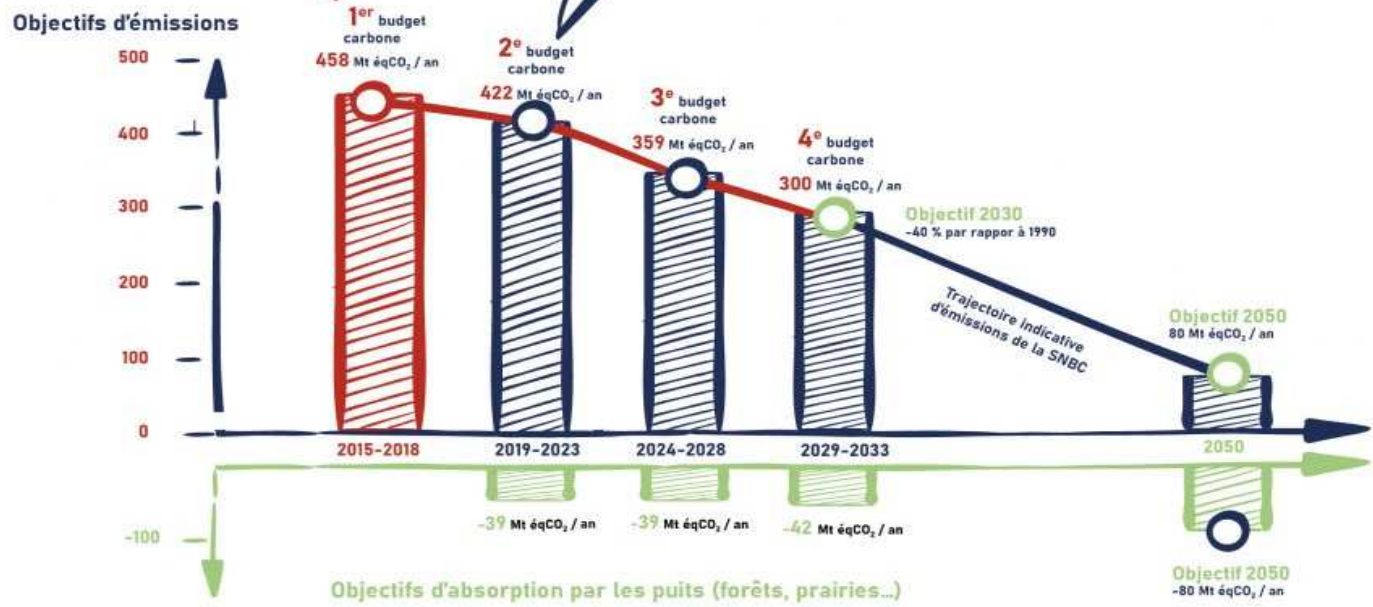
Κοινός τόπος: βιώσιμη ανάπτυξη

Ενδυνάμωση του ρόλου των ευρωπαϊκών θεσμών στα θέματα της κλιματικής αλλαγής

1.4 Η εθνική στρατηγική χαμηλών εκπομπών άνθρακα

“ Le premier budget carbone (2015-2018) n'a pas été respecté. Les transports et les bâtiments en particulier n'ont pas réduit suffisamment rapidement leurs émissions. ”

“ Le second budget carbone (2019-2023) est pour l'instant respecté, avec une baisse annuelle des émissions de 1,9 % en 2019 et de 9 % en 2020 excédant les objectifs respectifs de 0,3 % et 1,5 %. Ce résultat positif doit cependant être nuancé : la crise de la Covid-19 a beaucoup contribué à la baisse des émissions. Surtout, les objectifs de réduction des émissions fixés par la SNBC seront plus élevés par la suite : il faudra passer à au moins 3 % par an de réduction à partir de 2021, et sans doute davantage vu les nouveaux objectifs européens. Les plus gros efforts restent donc à venir. ”

À COURT TERME :
des orientations,
des budgets carbone

2050

1.5 Κλιματικός νόμος: έννομη προστασία συνυφασμένη με τα ανθρώπινα δικαιώματα

Κλιματικός νόμος

Δικαίωμα σε
ένα καθαρό,
υγιές και
βιώσιμο
περιβάλλον

ΚΑΙ

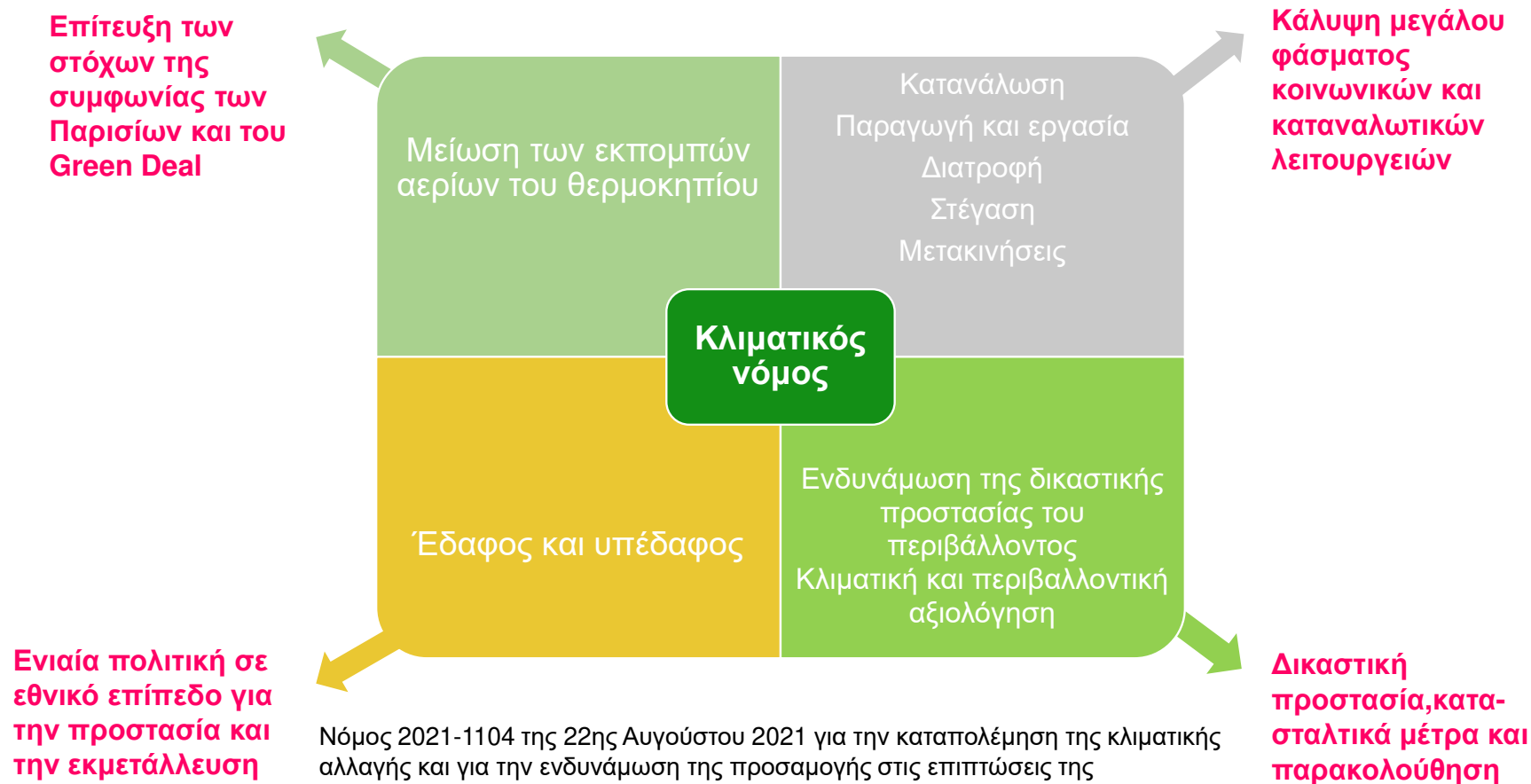
Προστασία του
περιβάλλοντος
και βιώσιμη
ανάπτυξη

-Η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του κράτους και δικαίωμα του καθενός
-Κλίμα και βιοποικιλότητα

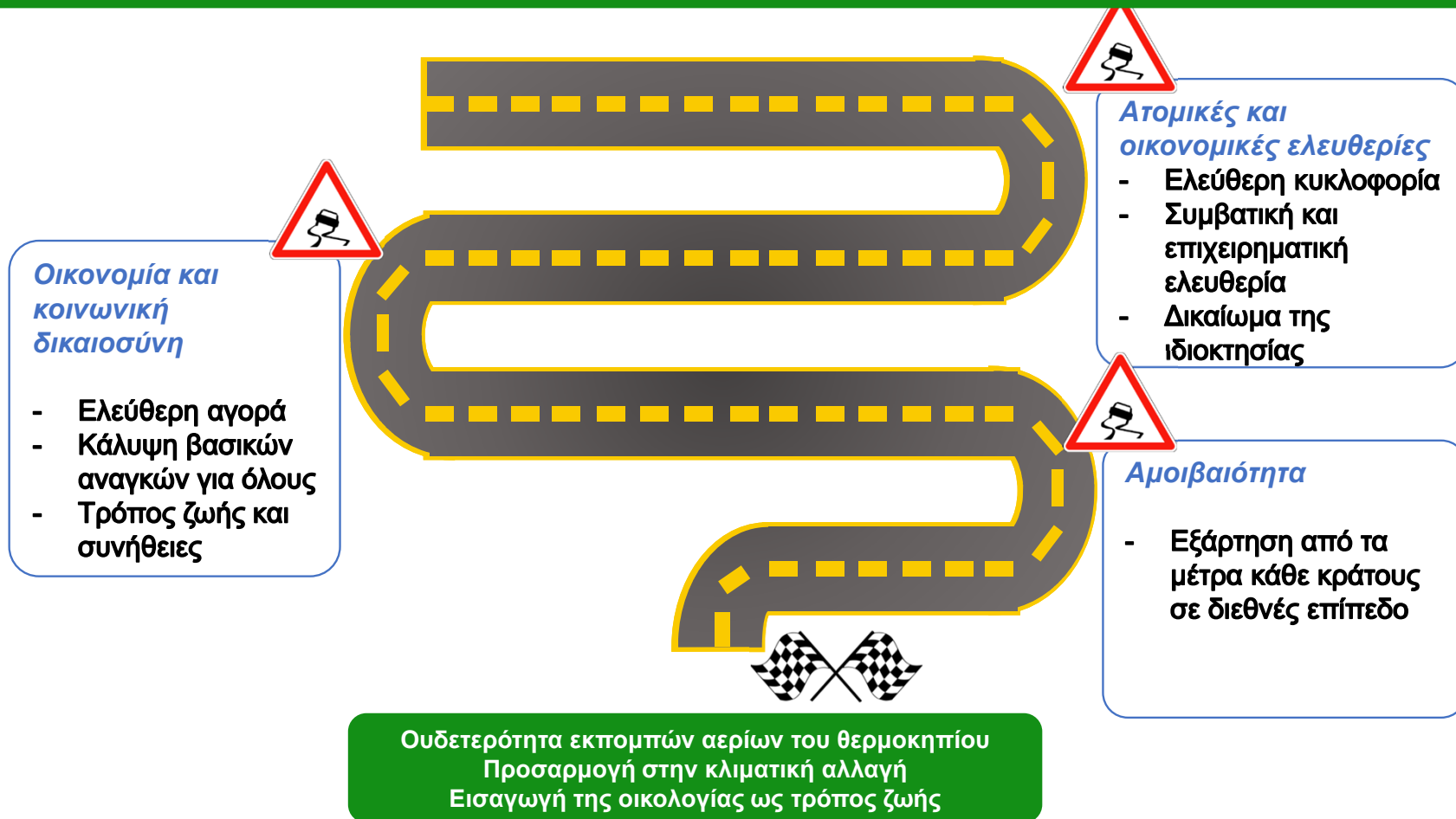
Υποχρέωση λήψης από το κράτος ιδιαίτερων προληπτικών ή επιδιορθωτικών μέτρων για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και τη βιώσιμη ανάπτυξη

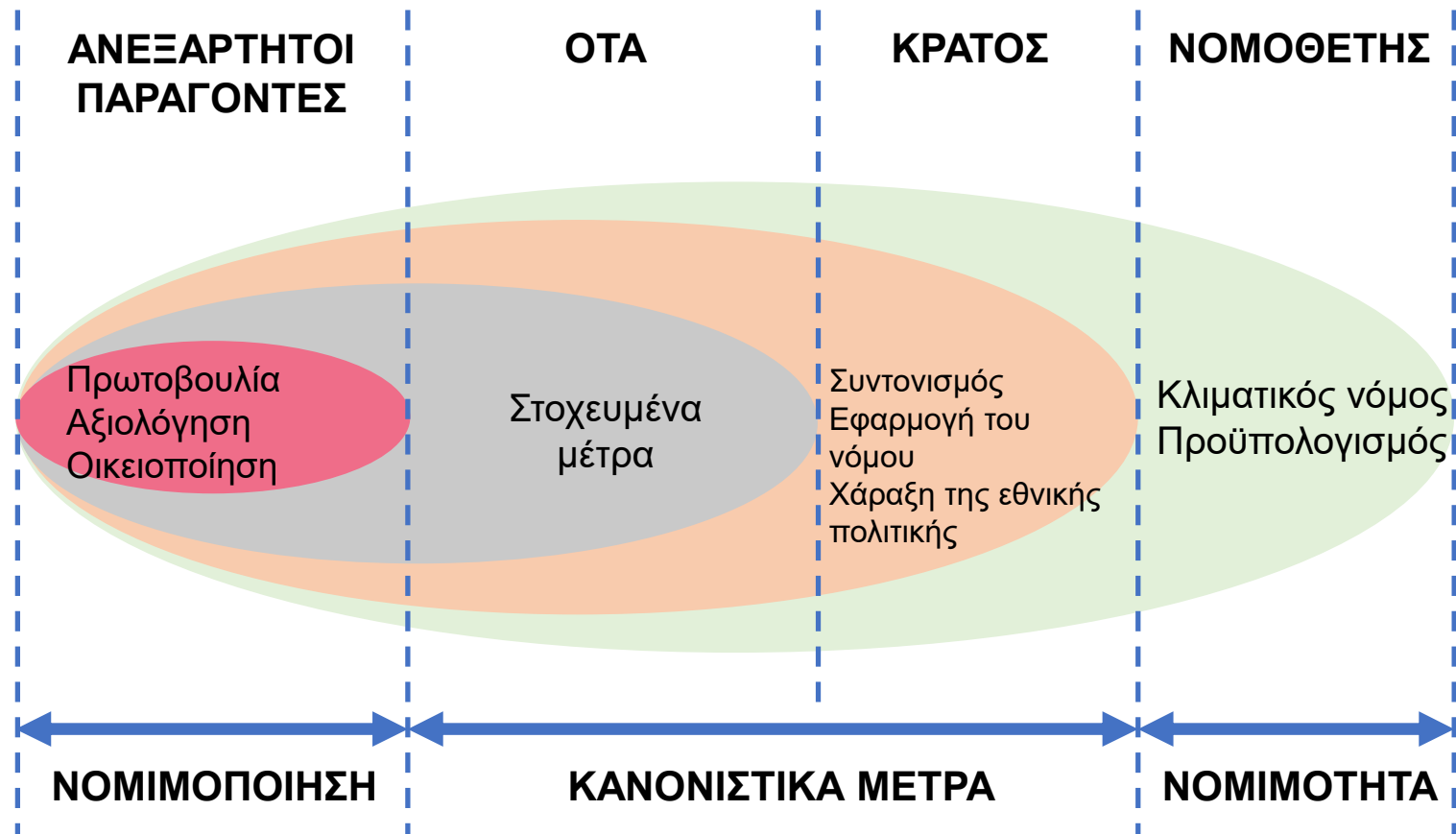
1.6 Άξονες δράσης του κλιματικού νόμου:μετριασμός και προσαρμογή

1.7 Σκοπός του κλιματικού νόμου

1.8 Αρμοδιότητες στα πλαίσια του κλιματικού νόμου

Θεωρητική ενίσχυση της άμεσης δημοκρατίας Παράγοντες χωρίς νομιμοποίηση και ιδιωτικά συμφέροντα

1.9 Οικολογική μεταρρύθμιση

Μια φιλόδοξη εξέλιξη...

ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΟΡΟΣΗΜΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ

-Ευρύ πεδίο εφαρμογής
-Κάλυψη όλων των πτυχών της οικολογικής μετάβασης (αλλαγές σε 21 κώδικες)

-Ουδετερότητα εκπομπών CO2
-Αλληλεγγύη
-Προσαρμοστικότητα
-Εξέλιξη νοοτροπίας και κοινωνικού μοντέλου
-Ρεαλισμός ως πηγή δικαίου

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ

Υποχρεωτικά, περιοριστικά και παρακινήτικά περιοριστικά μέτρα

Απαγορευτικά μέτρα και κυρώσεις

ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

-Διεύρυνση περιβαλλοντικών αρχών
-Πολυμορφία των τροποποιημένων νομικών καθεστώτων

Εμπλούτιση της ποινικής διάστασης

...ωστόσο περιορισμένης αποτελεσματικότητας

Πληθώρα διατάξεων αλλά μέτρα περιορισμένης εμβέλειας και μακρύς χρόνος υλοποίησης
Αποκλεισμός της ψηφιακής ρύπανσης

1.10 Ο ελληνικός κλιματικός νόμος, ένας νόμος περιορισμένης εμβέλειας

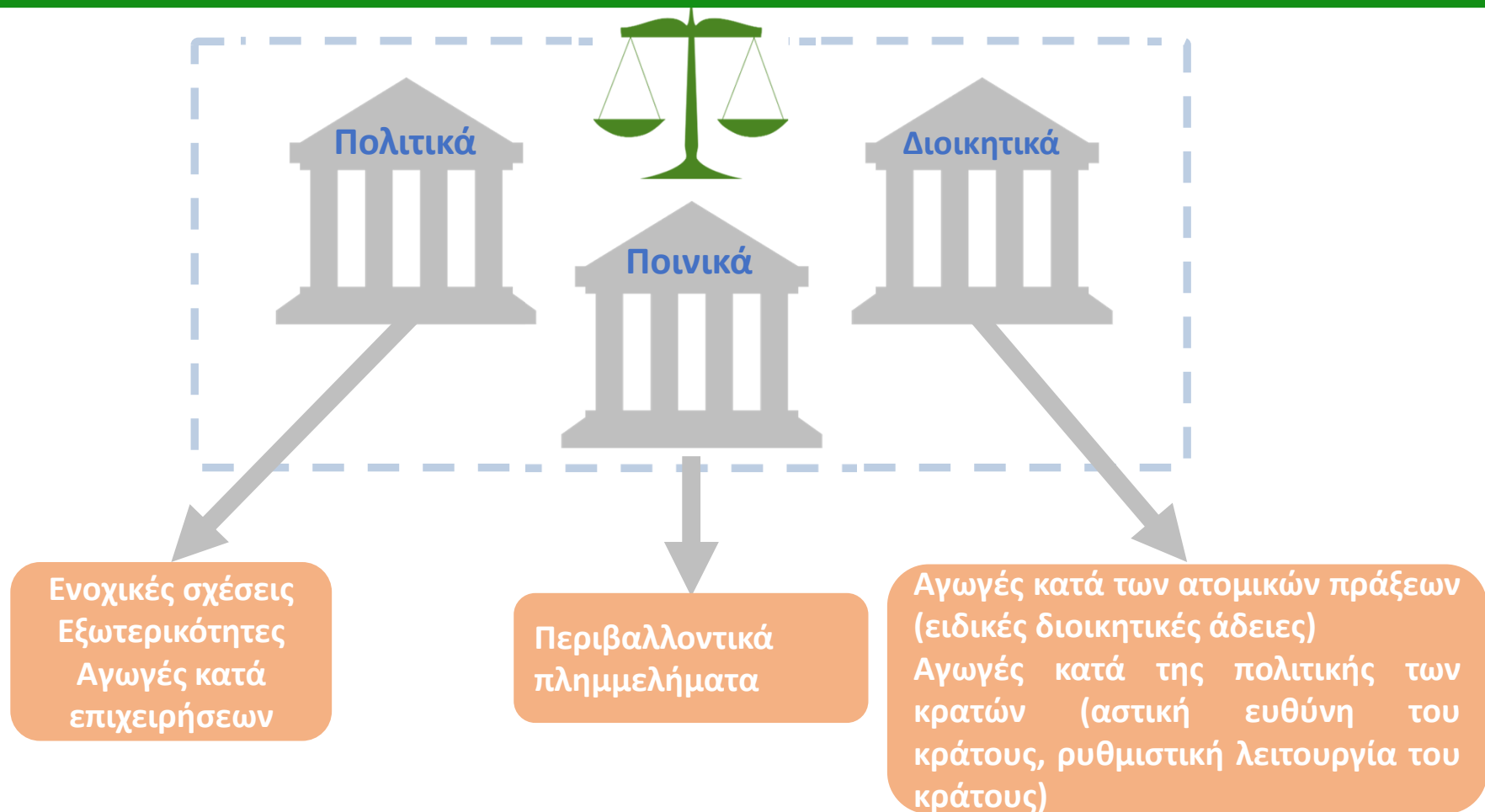
Πληθώρα διατάξεων αλλά μέτρα περιορισμένης εμβέλειας και υποχρεωτικότητας και μακρύς χρόνος υλοποίησης
Δυνατή αναθεώρηση των ενδιάμεσων στόχων για την επίτευξης κλιματικής ουδετερότητας

2

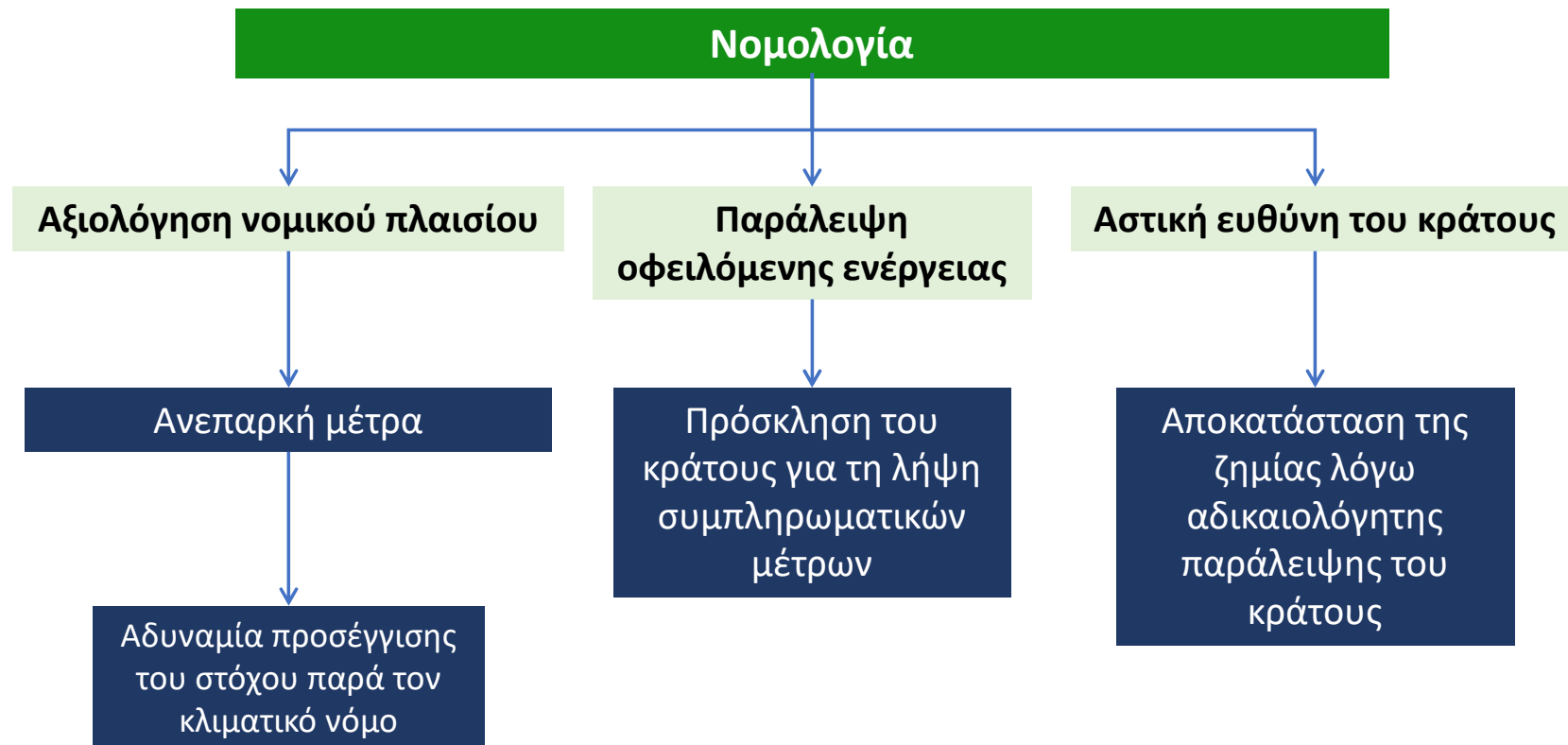
Κλιματική δίκη

Ένδικη προστασία και
κρατική ευθύνη

2.1 Ένδικα βοηθήματα και δικαστική προστασία

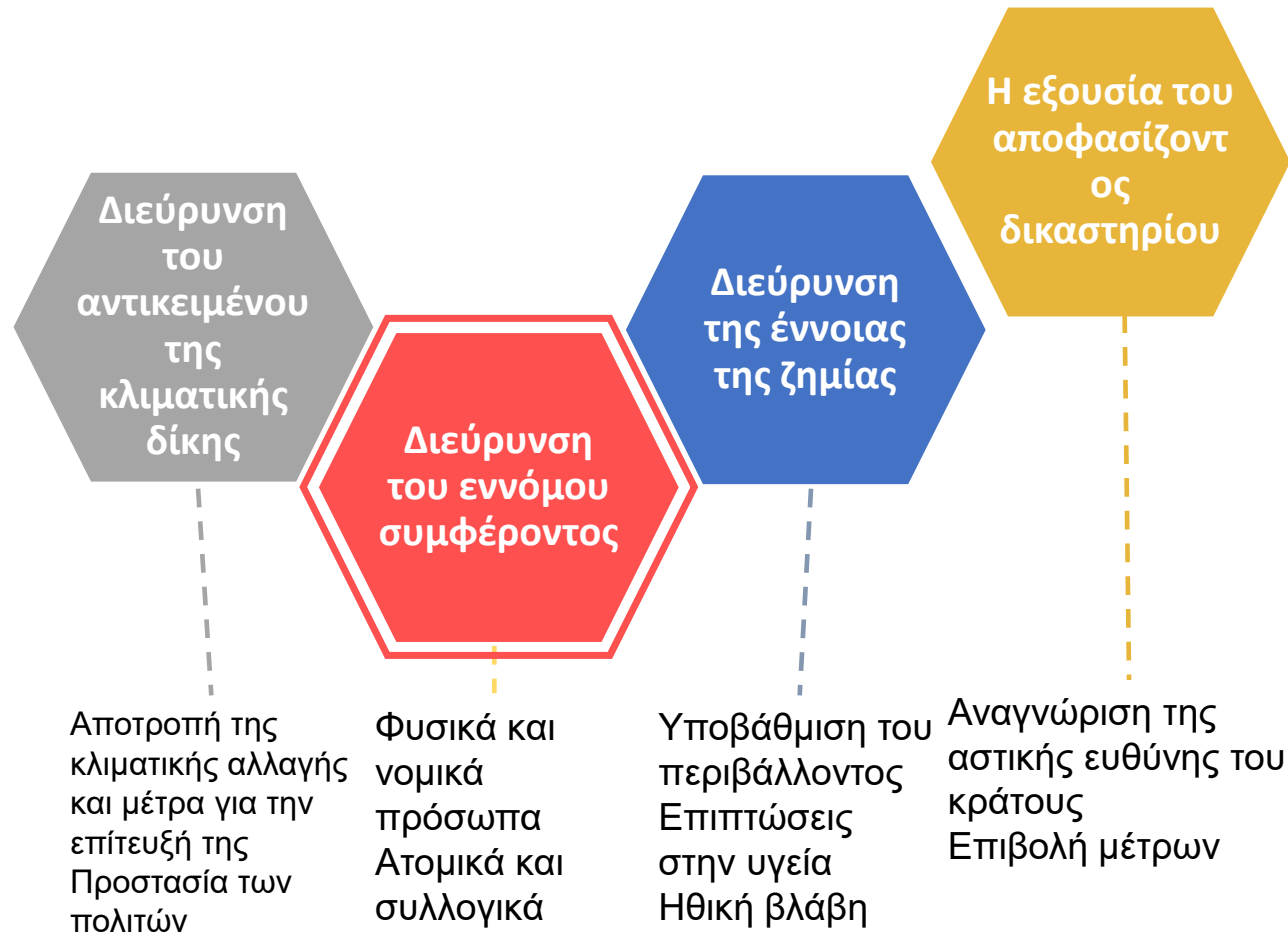

2.2 Τα κράτη απέναντι στις ευρωπαϊκές και διεθνείς υποχρεώσεις τους

2.3 Η εξέλιξη των θεμάτων διοικητικής δικονομίας

2.4 Προοπτικές για την κλιματική δίκη

